

Dokumentnummer
1857961

Dato
23 05 2024

Sagsbehandler
LKM

Direkte
+45 36 13 15 12

CVR nr: 29 89 65 69
EAN nr: 5798000016798

Overvejelser om den skånske takstmodel i dansk kontekst

Den skånske takstmodel bygger på tre personlige cirkelformede zoner, der sælges i Skånetrafikens app eller hjemmesiden. Billetten fastlægges ud fra, hvor passageren befinder sig, og hvor passageren skal rejse hen.

- Lille zone har en diameter på 8 km (18 km i landområder): 31 SEK/ca. 20 DKK
- Mellem zone har en diameter på 35 km (58 SEK/ca. 37 DKK)
- Stor zone dækker hele Region Skåne (117 SEK/ca. 75 DKK)
- Særlige byzoner i større byer (31 SEK) og særlige regler i forbindelse med kombinationer af byzoner og små/mellemzoner

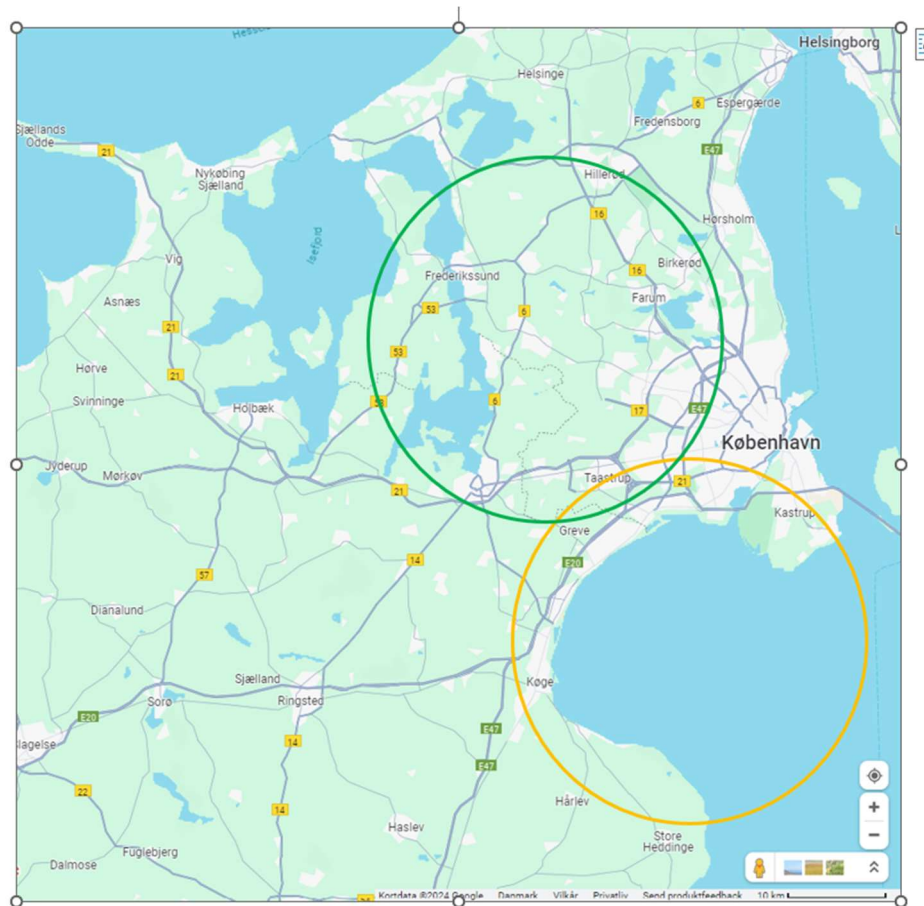
I forbindelse med overvejelser omkring en eventuel ændring af zonestrukturen i Danmark inspireret af Skåne, er der en række udfordringer med den skånske model, set i dansk kontekst:

Løsning til ikke-digitale brugere: Den skånske takstmodel forudsætter, at passageren bruger appen, fordi der skal indtastes såvel startposition som rejsemål, for at kunne få sin personlige zone. Derfor vil det være nødvendig med et andet billet- og zonesystem for brugere, der ikke kan anvende en smartphone. Forventningen er, at 10 pct. af de nuværende brugere af rejsekortet ikke kan anvende rejsekort som app. Hertil kommer de passagerer, der allerede i dag anvender andre billetmedier.

Den skånske model med cirkler giver udfordringer i den sjællandske geografi, der ikke findes i Skåne: På nedenstående kort er indføjet to mellemstore skånske zoner (35 km). Som det kan ses på den gule zone, så betyder en geografi med mange bugter og fjorde, at eksempelvis passagerer på Stevns får meget lidt rejseret for pengene.

Et andet problem er, at det storkøbenhavnske trafiksystem i høj grad er bygget om trekantrejser, knyttet til S-togs- og regionaltogsnettet, hvor man skal via København, når man rejser mellem fingrene. Den grønne zone viser, at selvom Roskilde og Hillerød ligger inden for en cirkel, så er det ikke muligt at tage rejsen med tog, fordi den indebærer skift på hovedbanen eller Nørreport, der er uden for cirkelzonen.

Det er årsagen til, at rejsekortsystemet med fugleflugt er en god løsning i bytrafik. I den skånske app løses dette ved, at man skal vælge rejserute, før man køber sin billet, så der er sikkerhed for, at der er gyldig billet på hele rejsen. Det komplicerer bestillingsflowet, og det vil betyde at rejser kan få væsentlig forskellig pris, afhængig af rejserute.

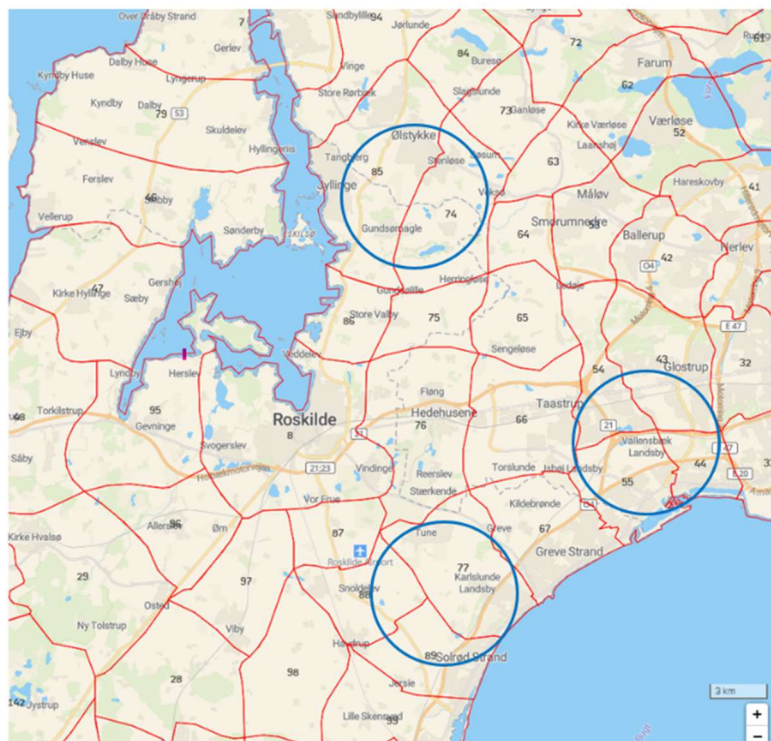
Den lille skånske zone svarer til en to-zoners billet på Sjælland:

Det er forkert, hvis det skånske system beskrives som en model med store zoner – og dermed dyre korte rejser.

En lille zone i Skåne er på 8 km, og det svarer meget godt til den afstand, man i hovedstadsområdet kan køre på en to-zoners billet, jf. de blå cirkler på zonekortet nedenst, og prisen er sammenlignelig med en to-zoners rejse på Sjælland.

Store prisspring

Den skånske løsning vil indebære et meget stort spring i billetpriserne, hvor de tre skånske zone størrelser (8 km, 35 km, hele Skåne/Sjælland) vil betyde, at prisen vil stige 85 pct., hvis afstanden er f.eks. 9 km i stedet for 8 km.

Ikke sammenhæng til den danske model for transportfradrag:

Den skånske takstmodel vil betyde, at en tur fra Helsingør til København vil koste det samme som en tur fra Vordingborg til København, fordi begge vil indebære, at der skal betales for én stor zone.

Men for pendlere vil den danske, kilometerbaserede model for transportfradrag indebære, at fradraget for en pendlertur til København er langt større fra Vordingborg (305 kr dagligt) end for Helsingør (109 kr dagligt). Sverige har så vidt vides en anden fradragmodel.

Investering i det nye rejsekort som app vil være spildt

Endelig skal der gøres opmærksom på, at de danske trafikvirksomheder i Rejsekort og Rejseplan A/S er ved at gennemføre en meget stor investering i et nyt billetsystem, bygget på zoner og på fugleflugtprincippet. Denne investering vil være spildt, hvis en skånsk model skal implementeres i stedet.